

Väljaandja:	Vabariigi Valimiskomisjon
Akti liik:	otsus
Teksti liik:	algtekst
Jõustumise kp:	03.06.2019
Avaldamismärge:	RT III, 05.06.2019, 6

Argo Mõttuse kaebuse läbi vaatamata jätmine

Vastu võetud 03.06.2019 nr 112

Kaebuseasjaolud

Argo Mõttus esitas 30.05.2019 kaebuse Vabariigi Valimiskomisjonile. Kaebaja taotleb Euroopa Parlamendivalimiste hääletamistulemuste kehtetuks tunnistamist ja kordushääletamiskorraldamist. Samuti taotleb kaebaja ebavõrdse kohtlemise eest tekitatud kahjuhüvitamist 750 000 euro ulatuses. Kaebuse kohaselt on vaidlustatavaks toimingukvalimistulemuste avaldamine 27.05.2019 kell 00:02. Kaebaja põhistas kaebustsellelega, et temale kui Euroopa Parlamendi valimistel kandideerinud üksik kandidaadile ei võimaldatud ETV-s eetriaega samadel alustel erakondadega. Kaebajaleiab, et kui hääleõiguslik kodanik eemaldatakse televisiooni eest, on seesama hea kui valimistel mitteosalemine, ehk tema hääleõiguse ebaseaduslikrikkumine, sest valijad ei saa tema olemasolust ega seisukohtadest teada.

Vabariigi Valimiskomisjoni seisukoht

1. Kaebusekohaselt on vaidlustatavaks toiminguks esialgsete valimistulemuste avaldamine valimispäevajärgselt. Viidatud toiming on informatiivse tähendusega, samuti ei nähtukaebusest, et tulemuste avaldamise käigus oleks kaebaja arvates seadust rikutud. Viidatud toiming ei saa seetõttu rikkuda kaebaja õigusi, mistõttu EPVS §-st 68 tulenevalt ei saa kaebajal selles osas olla ka kaebuse esitamise õigust. Eeldatavasti peab kaebaja valimistulemuste avaldamise vaidlustamise all silmas, et hääletamistulemused Euroopa Parlamendi valimistel on ebaseaduslikud, sest tema õigusi kandidaadina on rikutud. Sisuliselt näeb kaebaja oma õiguste rikkumist selles, et tal ei võimaldatud teha valimiskampaniat ETV-s ja sellest tulenevalt leiab kaebaja, et hääletamistulemused Euroopa Parlamendi valimistel tuleb tunnistada kehtetuks.

2. Rahvusringhäälingu programmides valimiste kajastamist reguleerib rahvusringhäälingu seaduse § 6 lõige 5. Viidatud sätte kohaselt kinnitab rahvusringhäälingu programmides valimiste kajastamise reeglid Rahvusringhäälingu nõukogu ja need avalikustatakse hiljemalt nädal pärast valimiste väljakuulutamise päeva. Sellest tulenevalt on Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu 19.02.2019 koosoleku otsusega nr 3.1 kehtestanud Euroopa Parlamendi 2019. aasta valimiskampania kajastamise korra Eesti Rahvusringhäälingus.

3. EPVS § 67 kohaselt saab Vabariigi Valimiskomisjonile esitada kaebuse valimiste korraldajatoimingu seadusevastaseks tunnistamiseks ja vastavalt EPVS § 69 lõike 1 punktile 3 tuleb vaidlustatav toiming kaebuses kirjeldada. Eestirahvusringhäälingu nõukogu ei ole valimiste korraldaja Euroopa Parlamendivalimise seaduse mõttes. Valimiste korraldajate ring on määratletud EPVS §-s 9. Vabariigi Valimiskomisjonil puudub pädevus ka järelevalve teostamiseks Eesti Rahvusringhäälingu ja Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu tegevuse üle.

4. EPVS § 69 lõige 3 sätestab, et EPVS § 69 lõigete 1 ja 2 nõuetele mittevastava kaebuse võib Vabariigi Valimiskomisjon jätta läbi vaatamata. Kuna vaidlustatud ei ole valimiste korraldaja toimingut, vaid Eesti Rahvusringhäälingu ja Rahvusringhäälingu nõukogu tegevust, ei ole Vabariigi Valimiskomisjonil võimalik kaebust läbi vaadata.

5. Lisaks eivasta kaebus EPVS § 69 lõikele 2, mille kohaselt peab kaebuse esitaja kaebuselealla kirjutama. Kaebaja on kaebuses märkinud, et tal ei ole võimalik kaebust digitaalselt allkirjastada, kuid kaebuse saab allkirjastada ka omakäeliselt.

Arvestades ülaltoodut ja tulenevalt EPVS-i § 69 lõikest 3 Vabariigi Valimiskomisjon otsustab:

jätta Argo Mõttuse kaebus läbi vaatamata.

Vastavalt EPVS §-le 70¹ võib huvitatud isik, kes leiab, et Vabariigi Valimiskomisjoni otsusega rikutakse tema õigusi, esitada otsuse peale kaebuse põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluseseaduses ettenähtud korras Riigikohtule. Kaebus esitatakse Riigikohtule kolmepäeva jooksul Vabariigi Valimiskomisjoni otsuse teatavakstegemisest arvates Vabariigi Valimiskomisjoni kaudu.

Meelis Eerik

